

членами общества. Вот почему говорят о нескольких видах «права на частную жизнь» - физическом, ментальном, информационном.

Проблемы генной инженерии и клонирования также входят в сферу информационной этики. Можно привести такой гипотетический пример. Если бы путем клонирования стало возможным вывести таких коров, которые не имели никаких сенсорных нервных волокон и, следовательно, не чувствовали боли, а только увеличивали бы массу тела при правильном кормлении, то их не нужно было бы убивать, чтобы получить мясо. Достаточно было бы вырезать у животного нужные части тела, не причиняя ему ни боли, ни страдания. Вопрос не в том, морально ли создать таких чудовищ, а в том, как этика может оправдать обращение с ними. С точки зрения информационной этики, «бесчувственная корова» все равно является биологической массой, целостность которой требует уважения. Точно так же и клонирование не ощущающих боли людских особей ради использования их органов, согласно информационной этики, морально недопустимо.

Биоцентрическая этика трактует обычно только тему умирания, а онтоцентрическая информационная этика говорит о моральном обязательстве и по отношению к мертвому телу. Можно привести пример из «Илиады». После того как Ахилл убил Гектора, он замыслил ужасное дело: проколов на ногах Гектора сухожилия, он продел сквозь них ремень и привязал труп за ноги к колеснице. Вскочив в нее, Ахилл погнал лошадей по полю, и по земле волочилось тело Гектора за колесницей. «Увидела Гекуба со стен Трои, как позорит Ахилл труп ее сына. Рвет она в горе седые волосы и бьет себя в грудь, сорвав покрывало». Мать Ахилла богиня Фетида возвестила сыну волю Зевса – вернуть Приаму тело его сына Гектора. Так древние греки разрешили моральную проблему, которую в терминах современной информационной этики формулируется следующим образом: «Даже мертвое тело (безжизненный объект) может быть опозорено, а оно заслуживает уважения».

Леонтьева Ліна Віталіївна, к.ю.н., доцент, Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ПРОБЛЕМИ МЕТОДОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ “ТРАНСПОРТНЕ ПРАВО” ТА НАПРЯМКИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Структурні реформи в економіці, перетворення у галузі освіти, трансформація у сторону демократизації суспільства вимагають адекватних підходів до удосконалення методів і засобів навчально-педагогічної практики, методологій формування нових навчальних дисциплін у національних вищих закладах освіти. На наш погляд, важливим кроком для удосконалення всієї системи ступеневої освіти в транспортних вищах, особливо інженерно-економічної вищої її ланки в Україні, є запровадження поряд з гуманітарно-правовими загальноосвітніми курсами підготовки ще й навчально-прикладних

правових дисциплін. Особлива роль у цьому належить застосуванню інноваційних технологій в освіті.

До навчальних дисциплін, що побудовані на визнаних у галузі освіти, з однієї сторони, та у господарській практиці методологій, з іншої, належить і курс "Транспортне право України".

Концептуальне обґрунтування типової навчальної програми з цієї дисципліни має бути засноване на таких основних принципах: відповідності стану законодавчого поля взагалі (цивільне, трудове, екологічне, кримінальне, адміністративне тощо), а також транспортного права і його інституційної (видової) канви; співвідносності організаційно-технологічних схем функціонування єдиної транспортної системи взагалі (наземні, водні, повітряні види сполучень) та соціально-економічних показників розвитку суспільних відносин, як ось, наприклад, рівні забезпечення клієнтури транспорту (пасажирів, вантажоотримувачів, поштові власники тощо), стан матеріально-технічної бази транспортної інфраструктури тощо; - уніфікації внутрішніх юридичних норм до міжнародних стандартів, правових інститутів, наукового визначення понять, що стосуються юридичної відповідальності, оцінки, вимірів ознак якості, методів добросовісної конкуренції, соціальної відповідальності, характеру судово-господарської практики, ділових звичаїв, договірно-правової діяльності, трудових відносин і трудової дисципліни на транспорті тощо; застосування методу міждисциплінарної артикуляції правових понять та визначень з метою кореляції та оптимізації підходів до вирішення існуючих прогалин, протиріч і навіть юридичних колізій у чинному законодавстві стосовно особливостей функціонування та ролі того чи іншого виду транспорту у суспільстві.

І якщо про проблеми викладання навчальних курсів підприємницької та іншої спрямованості сказано не мало, то саме про вищезазначену дисципліну коментарі практично відсутні. Проблемою залишається також і те, що більш, так би мовити, традиційні, навчальні курси: "Правознавство", "Комерційне право", "Фінансове право", "Банківське право" тощо, ґрунтуються виключно на базі чинного національного законодавства. При цьому, чомусь менша увага звертається на досвід, наприклад, застосування міжнародного транспортного права. За таких умов стає зрозуміло, що на сучасному етапі розвитку державотворення, демократизації суспільства та реформування економіки законодавча база перманентно поновлюється. У свою чергу це призводить до постійного внесення змін та доповнень до чинного законодавства України, знову ж таки, наприклад, про транспорт, а освітянське їхнє відображення у програмах підготовки студентів не завжди встигає за цими процесами. Відсутність законотворчої стабільності негативно впливає й на рівень підготовки фахівців у вишах. Цей висновок стосується навчання спеціалістів з управління та транспортних технологій, оскільки типові навчальні програми з цього фаху, окрім законів, у більшій мірі, базуються саме на підзаконних актах та нормативних документах Міністерства інфраструктури України.

У зв'язку з таким прикладним характером цієї дисципліни, подається її сутність, національні особливості та правова основа, як і деякі аспекти

визначень показників економічної ефективності, якості, безпеки та стандартів транспортного обслуговування. Це має зводитись до методів доведення до студентів під час аудиторних занять особливостей оцінки діяльності транспортного комплексу і його підсистем стандартам та відхилення, що зустрічаються у практиці їх функціонування. Майбутні фахівці з вищою освітою повинні уміти визначити свою роль, як транспортного менеджера, застосовувати співвимірні методики прийняття рішень за умов настання відхилень від прийнятих стандартів організації надання послуг клієнтурі транспорту.

Вважаючи, що навчальна дисципліна, яка призначена не тільки і не стільки для того, щоб з'ясувати певні науково-теоретичні істини, бо ж відповідальність конституційно ґрунтується виключно на чинних законодавчих нормах, а тому вона по своїй природі є конкретизованою, маємо намагатися сформувати у студентів конкретні професійні навички щодо співставлення фактичних правопорушень чинним законодавчим нормам та розуміння майбутньої їхньої ролі, як спеціалістів управлінського профілю у поширенні ефективних процесів впливу на порушників у сфері відповідальності транспортних підприємств.

Література

1. Транспортне право України: підручник для студ. вищ. навч. закл. / Шелухін, О.І. Антонюк, В.О. Вишнієцька та ін.; за ред. М.Л. Шелухіна. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2008. – 896 с.
2. Левковець П.Р., Маруніч В.С., Міжнародні перевезення і транспортне право: Навч. посібник для студентів вузів – К.: Арістей, 2006. – 416с.

Лысанова Алла Митрофановна, старший преподаватель, Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет
Киреева Марина Петровна, старший лаборант, Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет, copia_verborum@mail.ru

ОБ ИСПОЛЬЗОВАНИИ АКТИВНЫХ ФОРМ ПРОВЕДЕНИЯ ЗАНЯТИЙ СО СТУДЕНТАМИ

При проведении практических занятий по экономическим дисциплинам всегда стоит цель – выбрать наиболее эффективное хозяйственное решение среди имеющихся его альтернатив.

В этой связи использование метода групповой динамики при проведении практических занятий является весьма целесообразным.

При этом учебная группа дифференцируется на ряд микрогрупп (по 4-5 студентов в каждой) и в каждой из них выбирается лидер, отвечающий за все те решения, который вырабатывает и принимает его микрогруппа. Далее из каждого варианта микрогрупп формируется окончательный вариант